

ANEXA I — CONDIȚII GENERALE**Cuprins**

PARTEA A — DISPOZIȚII JURIDICE ȘI ADMINISTRATIVE.....	5
Articolul II.1 — Definiții	5
Articolul II.2 – Obligațiile generale ALE BENEFICIARULUI.....	6
Articolul II.3 — Comunicarea între părți.....	6
II.3.1 Forma și mijloacele de comunicare	6
II.3.2 Data comunicărilor.....	7
Articolul II.4 — Răspunderea în caz de prejudiciu	7
Articolul II.5 — Conflictul de interese	7
Articolul II.6 — Confidențialitatea.....	7
Articolul II.7 — Prelucrarea datelor cu caracter personal	8
II.7.1 Prelucrarea datelor cu caracter personal de către Comisie.....	8
II.7.2 Prelucrarea datelor cu caracter personal de către beneficiar	8
Articolul II.8 — Vizibilitatea finanțării acordate de Uniunea Europeană	9
II.8.1 Informații privind finanțarea acordată de Uniune și utilizarea emblemei Uniunii Europene.....	9
II.8.2 Clauze care exonerează Comisia de responsabilitate.....	9
Articolul II.9 — Drepturi preexistente, drepturi de proprietate și de utilizare a rezultatelor (inclusiv drepturi de proprietate intelectuală și industrială).....	10
II.9.1 Dreptul de proprietate al beneficiarului asupra rezultatelor	10
II.9.2 Drepturi preexistente.....	10
II.9.3 Drepturile de utilizare de către Uniune a rezultatelor și a drepturilor preexistente	10
Articolul II.10 — Atribuirea contractelor necesare pentru implementarea acțiunii..	11
Articolul II.11 — Subcontractarea sarcinilor care fac parte din acțiune.....	12
Articolul II.12 — Sprijin financiar acordat terților.....	13

Articolul II.13 — Modificări ale CONTRACTULUI.....	13
Articolul II.14 – Cesiunea creanțelor de plată către terți	14
Articolul II.15 — <i>Forța majoră</i>	14
Articolul II.16 — Suspendarea implementării acțiunii.....	14
II.16.1 Suspendarea implementării de către beneficiar	14
II.16.2 Suspendarea implementării de către Comisie.....	15
II.16.3 Efectele suspendării	16
Articolul II.17 – Rezilierea CONTRACTULUI.....	16
II.17.1 Rezilierea contractului de către beneficiar	17
II.17.2 Rezilierea participării unuia sau mai multor beneficiari de către coordonator.....	17
Nu se aplica II.17.3 Rezilierea de către Comisie a contractului.....	17
II.17.4 Efectele rezilierii.....	18
Articolul II.18 — Legislația aplicabilă, soluționarea litigiilor și decizii care constituie titlu executoriu.....	19
PARTEA B — DISPOZIȚII FINANCIARE	20
Articolul II.19 — Costuri eligibile	20
II.19.1 Condiții de eligibilitate a costurilor	20
II.19.2 Costuri directe eligibile	20
II.19.3 Costuri indirecte eligibile	22
II.19.4 Costuri neeligibile.....	22
Articolul II.20 – Caracterul identificabil și verificabil al sumelor declarate.....	22
II.20.1 Declararea costurilor și a contribuțiilor.....	22
II.20.2 Evidențe și alte documente de justificare a costurilor și a contribuțiilor declarate	23
II.20.3 Condiții de stabilire a conformității practicilor de contabilizare a costurilor.....	24

Articolul II.21 — Eligibilitatea costurilor suportate de entitățile afiliate beneficiarilor	25
Articolul II.22 — Transferuri bugetare	25
Articolul II.23 — Neîndeplinirea obligațiilor de raportare	25
Articolul II. 24 — Suspendarea plăților și termenele de plată	25
II.24.1 Suspendarea plăților	25
II.24.2 Suspendarea termenului de plată.....	27
Articolul II.25 — Calcularea valorii finale a grantului.....	27
II.25.1 Etapa 1 — Aplicarea ratei de rambursare la costurile eligibile și adăugarea contribuțiilor unitare, a celor pe bază de rată forfetară și a celor pe bază de sume forfetare.....	28
II.25.2 Etapa 2 — Limitarea <i>valorii maxime a grantului</i>	28
II.25.3 Etapa 3 — Reducerea rezultată din regula nonprofit.....	28
II.25.4 Etapa 4 – Reducerea rezultată din implementarea necorespunzătoare sau din încălcarea altor obligații	29
Articolul II.26 – Recuperarea	30
II.26.1 Recuperarea în momentul plății soldului	30
II.26.2 Recuperarea după plata soldului	30
II.26.3 Procedura de recuperare	30
II.26.4 Dobânda de întârziere	31
II.26.5 Comisioane bancare	31
Articolul II.27 — Controale, audituri și evaluări	31
II.27.1 Controale tehnice și financiare, audituri, evaluări intermediare și finale 31	
II.27.2 Obligația de păstrare a documentelor.....	32
II.27.3 Obligația de a furniza informații.....	32
II.27.4 Vizitele la fața locului	33
II.27.5 Procedura contradictorie de audit	33

II.27.6 Efectele constatărilor auditului	33
II.27.7 Corectarea erorilor sistemice sau recurente, a neregulilor, fraudelor sau încălcării obligațiilor	33
II.27.8 Controale și inspecții efectuate de OLAF	35
II.27.9 Controale și audituri efectuate de Curtea de Conturi Europeană	36

PARTEA A — DISPOZIȚII JURIDICE ȘI ADMINISTRATIVE

ARTICOLUL II.1 — DEFINIȚII

În sensul contractului, se aplică următoarele definiții:

„acțiune: setul de activități sau proiectul pentru care se acordă grantul, care urmează a fi implementate de către beneficiari, conform descrierii din anexa II;

„informație sau document confidențial”: orice informație sau document (în orice format) primit de către oricare dintre părți de la cealaltă parte sau accesat de către oricare dintre părți în contextul punerii în aplicare a acordului, pe care oricare dintre părți l-a identificat în scris ca fiind confidențial. În această categorie nu intră informațiile care sunt disponibile publicului;

„conflict de interese”: o situație în care punerea în aplicare cu imparțialitate și obiectivitate a contractului de către un beneficiar este compromisă din motive care implică familia, viața sentimentală, afinitățile politice sau naționale, interesul economic sau orice alt interes comun cu cel al Comisiei sau al oricărui alt terț, legat de obiectul contractului;

„costuri directe”: acele costuri specifice care sunt legate în mod direct de implementarea acțiunii și care, prin urmare, pot fi atribuite direct acesteia. Acestea nu pot include costuri indirecte de niciun fel;

„forță majoră”: orice situație sau eveniment imprevizibil și excepțional, independent de voința părților, care împiedică îndeplinirea de către oricare dintre părți a obligațiilor care le revin în temeiul acordului, care nu poate fi atribuit erorii sau neglijenței din partea acestora sau din partea subcontractanților, a entităților afiliate sau a terților care beneficiază de sprijin financiar, și care se dovedește a fi inevitabil în pofida eforturilor depuse. Nu pot fi invocate ca *forță majoră* următoarele: conflictele de muncă, grevele, dificultățile financiare sau orice neprestare a unui serviciu, defect al echipamentului sau al materialului ori întârziere în punerea la dispoziție a acestora, cu excepția cazului în care acestea sunt consecința directă a unui caz relevant de *forță majoră*;

„notificare oficială”: formă de comunicare între părți realizată în scris prin poștă sau e-mail;

„fraudă”: orice act sau omisiune intenționată care afectează interesele financiare ale Uniunii, privind folosirea sau prezentarea unor declarații sau documente false, incorecte sau incomplete, sau privind nedivulgarea unei informații prin încălcarea unei obligații specifice;

„perioada de implementare”: perioada de implementare a activităților care fac parte din ¹, conform articolului I.2.2;

„costuri indirecte”: acele costuri care nu sunt costuri specifice direct legate de implementarea acțiunii și care, prin urmare, nu pot fi atribuite acțiunii în mod direct. Acestea nu pot include costuri identificabile sau declarate drept costuri directe eligibile;

¹ În sensul contractului, *acțiune* se referă la *Proiect*, așa cum este menționat în *Condițiile Speciale*

„neregulă”: orice încălcare a unei dispoziții a dreptului Uniunii care rezultă dintr-o acțiune sau dintr-o omisiune a unui beneficiar, care are sau ar avea ca efect prejudicierea bugetului Uniunii;

„valoarea maximă a grantului”: contribuția maximă a UE , la acțiune, așa cum este definită la articolul I.3.1;

„material preexistent”: orice material, document, tehnologie sau know-how existent înainte să fie utilizat de beneficiar pentru producerea unui rezultat în cadrul implementării acțiunii;

„drept preexistent”: orice drept de proprietate industrială și intelectuală asupra unui material preexistent; acesta poate consta dintr-un drept de proprietate, un drept de licență și/sau un drept de utilizare, care aparțin beneficiarului sau oricărui alți terți;

„persoană conexă”: orice persoană care are competența de a reprezenta beneficiarul sau de a lua decizii în numele său;

„data de începere”: data la care începe implementarea acțiunii, astfel cum se prevede la articolul I.2.2;

„subcontract”: un contract de achiziții în sensul articolului II.10, care acoperă implementarea de către un terț a sarcinilor care fac parte din acțiune, astfel cum este aceasta descrisă în anexa II;

„eroare substanțială”: orice încălcare a unei dispoziții a unui acord ca urmare a unei acțiuni sau omisiuni, care cauzează sau ar putea cauza o pierdere bugetului Uniunii.

ARTICOLUL II.2 – OBLIGAȚIILE GENERALE ALE BENEFICIARULUI

Beneficiarul:

- (a) este singurul responsabil pentru desfășurarea acțiunii în conformitate cu contractul.
- (b) trebuie să respecte toate obligațiile legale care îi revin în temeiul legislației UE, internaționale și naționale aplicabile;
- (c) trebuie să informeze imediat Comisia asupra oricărei schimbări de natură să afecteze sau să întârzie implementarea acțiunii de care beneficiarul are cunoștință;
- (d) trebuie să informeze imediat Comisia:
 - i. asupra oricărei schimbări a situației sale juridice, financiare, tehnice, de organizare sau de proprietate și asupra oricărei schimbări a denumirii, adresei sau a reprezentantului legal.
 - ii. asupra oricărei schimbări a situației juridice, financiare, tehnice, de organizare sau de proprietate și asupra oricărei schimbări a denumirii, adresei sau a reprezentantului legal, în cazul unei filiale/ punct de lucru/ organizație afiliată beneficiarului.

ARTICOLUL II.3 — COMUNICAREA ÎNTRE PĂRȚI

II.3.1 Forma și mijloacele de comunicare

Orice comunicare referitoare la contract sau la punerea în aplicare a acestuia trebuie:

- (a) să se efectueze în scris (pe suport de hârtie sau în format electronic);
- (b) să poarte numărul contractului și
- (c) să se efectueze utilizând datele de contact identificate la articolul I.6.

În cazul în care o parte solicită confirmarea scrisă a unei comunicări electronice într-un termen rezonabil, expeditorul trebuie să furnizeze o versiune originală și semnată a comunicării, pe suport de hârtie, cât mai curând posibil.

II.3.2 Data comunicărilor

Orice comunicare se consideră a fi realizată atunci când aceasta este primită de către destinatar, cu excepția cazului în care acordul precizează că data la care comunicarea a fost trimisă este considerată ca dată a primirii comunicării.

E-mailul se consideră a fi fost primit de către destinatar la data trimiterii e-mailului, cu condiția ca acesta să fie trimis la adresa de e-mail indicată la articolul I.6. Expeditorul trebuie să poată să facă dovada datei de expediere. Dacă expeditorul primește un raport de netrimiteră, acesta trebuie să depună toate eforturile pentru a se asigura că cealaltă parte primește efectiv comunicarea prin e-mail sau prin poștă. În acest caz, se consideră că expeditorul nu și-a încălcat obligația de a trimite comunicarea într-un anumit termen.

Correspondența trimisă Comisiei prin intermediul serviciilor poștale sau de curierat este considerată a fi primită de către Comisia la data la care este înregistrată de către departamentul indicat la articolul I.6.2.

Notificările oficiale se consideră a fi primite de către destinatar la data primirii indicată în dovada primită de expeditor, potrivit căreia mesajul a fost predat destinatarului specificat.

ARTICOLUL II.4 — RĂSPUNDEREA ÎN CAZ DE PREJUDICIU

II.4.1 Comisianu poate fi considerată responsabilă pentru niciun prejudiciu cauzat sau suportat de oricare dintre beneficiari, inclusiv prejudicii cauzate terților ca urmare a implementării acțiunii sau în timpul implementării acțiunii.

II.4.2 Exceptând cazurile de *forță majoră*, beneficiarii trebuie să despăgubească Comisia pentru orice daune suportate de aceasta ca urmare a implementării *acțiunii* sau din cauză că *acțiunea* nu a fost implementată în deplină conformitate cu contractul.

ARTICOLUL II.5 — CONFLICTUL DE INTERESE

II.5.1 Beneficiarii trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a preveni orice situație de *conflict de interese*.

II.5.2 Beneficiarii trebuie să informeze fără întârziere Comisia cu privire la orice situație care constituie sau care ar putea să ducă la un *conflict de interese*. Beneficiarii trebuie să efectueze imediat toate demersurile necesare pentru remedierea acestei situații.

Comisia poate să verifice dacă măsurile luate sunt adecvate și poate să solicite adoptarea unor măsuri suplimentare până la un termen-limită specificat.

ARTICOLUL II.6 — CONFIDENȚIALITATEA

II.6.1 Pe durata implementării *acțiunii* și timp de cinci ani de la plata soldului, părțile trebuie să trateze cu confidențialitate toate *informațiile și documentele confidențiale*.

II.6.2 Părțile pot utiliza informațiile și documentele confidențiale pentru alt scop decât îndeplinirea obligațiilor acestora în temeiul contractului, doar dacă au obținut mai întâi acordul prealabil scris al celeilalte părți.

II.6.3 Obligațiile de confidențialitate nu se aplică dacă:

- (a) partea care divulgă informațiile este de acord să exonereze cealaltă parte de aceste obligații;
- (b) *informațiile sau documentele confidențiale* devin publice prin alte mijloace decât prin încălcarea obligațiilor de confidențialitate;
- (c) divulgarea *informațiilor sau a documentelor confidențiale* este prevăzută de lege.

ARTICOLUL II.7 — PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

II.7.1 Prelucrarea datelor cu caracter personal de către Comisie

Toate datele cu caracter personal incluse în acord trebuie prelucrate de către Comisie în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 45/2001.²

Aceste date trebuie prelucrate de către operatorul de date menționat la articolul I.6.1 numai pentru punerea în aplicare, gestionarea și monitorizarea acordului sau pentru protejarea intereselor financiare ale UE, inclusiv pentru controalele, auditurile și investigațiile efectuate în conformitate cu articolul II.27.

Beneficiarul are dreptul să acceseze și să își corecteze propriile date cu caracter personal. În acest scop, aceștia trebuie să adreseze întrebările referitoare la prelucrarea datelor lor cu caracter personal operatorului de date indicat la articolul I.6.1.

Beneficiarul poate sesiza în orice moment Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor.

II.7.2 Prelucrarea datelor cu caracter personal de către beneficiar

Beneficiarul trebuie să prelucreze datele cu caracter personal din cadrul contractului în conformitate cu legislația UE și națională aplicabilă în domeniul protecției datelor (inclusiv cu cerințele în materie de autorizare sau de notificare).

Beneficiarul poate să acorde personalului sau acces doar la datele care sunt strict necesare pentru punerea în aplicare, gestionarea și monitorizarea contractului.

Beneficiarul trebuie să adopte măsuri de securitate tehnice și organizaționale adecvate având în vedere riscurile inerente prelucrării și având în vedere natura datelor cu caracter personal vizate. Aceasta pentru:

² Regulamentul (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele comunitare și privind libera circulație a acestor date.

- (a) a împiedica accesul oricărei persoane neautorizate la sistemele computerizate de prelucrare a datelor cu caracter personal, și în special:
 - (i) citirea, copierea, modificarea sau eliminarea neautorizată a suporturilor de stocare;
 - (ii) introducerea neautorizată de date, precum și divulgarea, modificarea sau ștergerea neautorizată a datelor cu caracter personal stocate;
 - (iii) utilizarea neautorizată a sistemelor de prelucrare a datelor prin intermediul mijloacelor de transmitere a datelor;
- (b) a garanta că utilizatorii autorizați ai sistemului de prelucrare a datelor pot să acceseze numai datele cu caracter personal pentru care au drept de acces;
- (c) a înregistra ce date cu caracter personal au fost comunicate, când și cui au fost comunicate;
- (d) a asigura că datele cu caracter personal prelucrate în numele unor terți pot fi prelucrate numai în modul prevăzut de către Comisie;
- (e) a garanta faptul că, în timpul comunicării datelor cu caracter personal și al transportului suporturilor de stocare, datele nu pot fi citite, copiate sau șterse fără autorizare;
- (f) a concepe o structură organizatorică care să îndeplinească cerințele de protecție a datelor.

ARTICOLUL II.8 — VIZIBILITATEA FINANȚĂRII ACORDATE DE UNIUNEA EUROPEANĂ

II.8.1 Informații privind finanțarea acordată de Uniune și utilizarea emblemei Uniunii Europene

Cu excepția cazului în care Comisia solicită sau acceptă altfel, orice comunicare sau publicare privind *acțiunea*, efectuată de către beneficiar, inclusiv la conferințe, seminare sau în cadrul altor informații ori materiale promoționale (precum broșuri, foi volante, postere, prezentări, format electronic etc.), trebuie:

- (a) să menționeze că *acțiunea* a beneficiat de fonduri din partea Uniunii și
- (b) să afișeze emblema Uniunii Europene.

Atunci când este afișată în asociere cu un alt logo, emblema Uniunii Europene trebuie să aibă proeminența corespunzătoare.

Obligația de a afișa emblema Uniunii Europene nu conferă beneficiarului dreptul de utilizare exclusivă. Beneficiarul nu își poate însuși emblema Uniunii Europene sau orice altă marcă sau logo similar, nici prin înregistrare, nici prin alte mijloace.

În sensul primului, al celui de al doilea și al celui de al treilea paragraf și în condițiile prevăzute de acestea, beneficiarul poate să utilizeze emblema UE fără să trebuiască să obțină în prealabil permisiunea Comisiei.

II.8.2 Clauze care exonerează Comisia de responsabilitate

Orice comunicare sau publicare privind *acțiunea*, efectuată de către beneficiar, în orice formă și prin orice mijloc, trebuie să indice:

- (a) faptul că aceasta reflectă exclusiv punctul de vedere al autorului ,
- (b) Comisia nefiind responsabilă de modul în care pot fi utilizate informațiile cuprinse în comunicare sau publicare.

ARTICOLUL II.9 — DREPTURI PREEXISTENTE, DREPTURI DE PROPRIETATE ȘI DE UTILIZARE A REZULTATELOR (INCLUSIV DREPTURI DE PROPRIETATE INTELLECTUALĂ ȘI INDUSTRIALĂ)

II.9.1 Dreptul de proprietate al beneficiarului asupra rezultatelor

Beneficiarul păstrează proprietatea asupra rezultatelor *acțiunii*, inclusiv asupra drepturilor de proprietate industrială și intelectuală, precum și asupra rapoartelor și a celorlalte documente legate de aceasta, sub rezerva unor dispoziții contrare ale acordului.

II.9.2 Drepturi preexistente

În cazul în care Comisia transmite beneficiarilor o cerere scrisă în care precizează rezultatele pe care intenționează să le utilizeze, beneficiarul trebuie:

- (a) să stabilească o listă în care sunt menționate toate *drepturile preexistente* care au fost incluse în rezultatele respective și
- (b) să transmită această listă Comisiei cel târziu odată cu cererea de plată a soldului.

Beneficiarul trebuie să se asigure că deține toate drepturile de utilizare a oricăror *drepturi preexistente* pe durata punerii în aplicare a contractului și că acest lucru este valabil și pentru organizațiile afiliate.

II.9.3 Drepturile de utilizare de către Uniune a rezultatelor și a drepturilor preexistente

Beneficiarul acordă Uniunii următoarele drepturi de utilizare a rezultatelor *acțiunii*:

- (a) în scopuri proprii, în special, punerea la dispoziția persoanelor care lucrează pentru Comisie, alte instituții, agenții și organisme ale Uniunii și la dispoziția instituțiilor statelor membre, precum și copierea și reproducerea integrală sau parțială, în număr nelimitat de copii;
- (b) reproducere: dreptul de a autoriza direct sau indirect, temporar sau permanent, reproducerea rezultatelor prin orice mijloace (mecanice, digitale sau de alt fel) și sub orice formă, integral sau parțial;
- (c) comunicare către public: dreptul de a autoriza orice afișaj, modalitate publică de execuție sau comunicare către public, prin fir sau fără fir, inclusiv punerea la dispoziția publicului a rezultatelor astfel încât publicul să poată avea acces la acestea în locul și momentul alese în mod individual; acest drept include, de asemenea, comunicarea și radiodifuzarea prin cablu sau prin satelit;
- (d) distribuire: dreptul de a autoriza orice formă de distribuire a rezultatelor sau a copiilor rezultatelor către public;
- (e) adaptare: dreptul de a modifica rezultatele;

- (f) traducere;
- (g) dreptul de a stoca și de a arhiva rezultatele în conformitate cu normele de gestionare a documentelor aplicabile Comisiei, inclusiv digitalizarea sau modificarea formatului în scopul conservării sau al unei noi utilizări;
- (h) în cazul în care rezultatele sunt documente, dreptul de a autoriza reutilizarea documentelor în conformitate cu Decizia 2011/833/UE a Comisiei din 12 decembrie 2011 privind reutilizarea documentelor Comisiei, dacă respectiva decizie este aplicabilă, iar documentele intră în domeniul său de aplicare și nu sunt excluse prin oricare dintre dispozițiile acesteia. În sensul acestei dispoziții, termenii „reutilizare” și „document” au înțelesul prevăzut prin Decizia 2011/833/UE.

Drepturile de utilizare de mai sus pot fi prezentate în detaliu în condițiile speciale.

Drepturi suplimentare de utilizare pentru Uniune pot fi prevăzute în condițiile speciale.

Beneficiarii trebuie să se asigure că Uniunea are dreptul de a utiliza orice *drept preexistent* care a fost inclus în rezultatele *acțiunii*. *Drepturile preexistente* trebuie utilizate pentru aceleași scopuri și în aceleași condiții aplicabile drepturilor de utilizare a rezultatelor *acțiunii*, cu excepția cazului în care se prevede altfel în condițiile speciale.

Informațiile cu privire la titularul drepturilor de autor trebuie inserate în cazurile în care rezultatul este divulgat de către Uniune. Informațiile privind drepturile de autor trebuie prezentate astfel: „© — anul — numele titularului drepturilor de autor. Toate drepturile rezervate. Licență acordată Uniunii Europene cu respectarea anumitor condiții.”

Dacă beneficiarii acordă Comisiei drepturi de utilizare, acest lucru nu afectează obligațiile de confidențialitate prevăzute la articolul II.6 sau obligația beneficiarilor prevăzută la articolul II.3.1.

ARTICOLUL II.10 — ATRIBUIREA CONTRACTELOR NECESARE PENTRU IMPLEMENTAREA ACȚIUNII

II.10.1 În cazul în care pentru implementarea *acțiunii*, beneficiarul trebuie să achiziționeze bunuri, lucrări sau servicii, beneficiarii trebuie să atribuie contractul ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic sau, după caz, ofertei care prezintă cel mai mic preț. În acest demers, trebuie evitate *conflictele de interese*.

Beneficiarul trebuie să se asigure că Comisia, Curtea de Conturi Europeană și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) își pot exercita drepturile în temeiul articolului II.27 și în ceea ce privește contractanții beneficiarului.

II.10.2 Beneficiarii care sunt „autorități contractante” în sensul Directivei 2014/24/UE³ sau „entități contractante” în sensul Directivei 2014/25/UE⁴ trebuie să respecte normele naționale aplicabile în domeniul achizițiilor publice.

³ Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE.

Beneficiarul trebuie să se asigure că toate condițiile care i se aplică în temeiul articolelor II.4, II.5, II.6 și II.9 se aplică și contractanților.

II.10.3 Beneficiarul este singurul responsabil de executarea *acțiunii* și de respectarea contractului.

II.10.4. Dacă beneficiarul încalcă obligațiile ce îi revin în temeiul articolului II.10.1, costurile aferente contractului vizat sunt considerate neeligibile în conformitate cu articolul II.19.2 literele (c), (d) și (e).

Dacă beneficiarul încalcă obligațiile ce îi revin în temeiul articolului II.10.2, grantul poate fi redus în conformitate cu articolul II.25.4.

ARTICOLUL II.11 — SUBCONTRACTAREA SARCINILOR CARE FAC PARTE DIN ACȚIUNE

II.11.1 Beneficiarul poate subcontracta sarcinile care fac parte din *acțiune*. Dacă recurge la această posibilitate, beneficiarul trebuie să se asigure că, pe lângă condițiile prevăzute la articolul II.10, se respectă, de asemenea, următoarele condiții:

- (a) subcontractarea nu acoperă sarcinile principale ale *acțiunii*;
- (b) recurgerea la subcontractare este justificată având în vedere natura *acțiunii* și ceea ce este necesar pentru implementarea acesteia;
- (c) costurile estimate ale subcontractării pot fi identificate clar în bugetul estimativ prezentat în anexa II;
- (d) recurgerea la subcontractare, în cazul în care nu este prevăzută în anexa II, este comunicată de către beneficiar și aprobată de către Comisie. Comisia poate acorda aprobarea:

- (i) înainte de a se recurge la subcontractare, dacă beneficiarii solicită o modificare în conformitate cu articolul II.13 sau

- (ii) după ce s-a recurs la subcontractare, atunci când subcontractarea:

- este justificată mai ales în raportul tehnic intermediar sau în raportul tehnic final prevăzut la articolele I.4.3 și I.4.4 și

- nu presupune modificări ale acordului care ar pune sub semnul întrebării decizia de acordare a grantului sau care ar contraveni tratamentului egal al solicitanților;

- (e) beneficiarul se asigură că toate condițiile care i se aplică în temeiul articolului II.8 se aplică și subcontractanților.

⁴ Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE.

II.11.2 Dacă beneficiarul încalcă obligațiile care îi revin în temeiul articolului II.11.1 litera (a), (b), (c) sau (d), costurile aferente contractului vizat sunt considerate neeligibile în conformitate cu articolul II.19.2 litera (f).

Dacă beneficiarul încalcă obligația care îi revine în temeiul articolului II.11.1 litera (e), grantul poate fi redus în conformitate cu articolul II.25.4.

ARTICOLUL II.12 — SPRIJIN FINANCIAR ACORDAT TERȚILOR

II.12.1 Dacă, în cursul implementării *acțiunii*, beneficiarii trebuie să acorde sprijin financiar terților, beneficiarii trebuie să acorde acest sprijin financiar în conformitate cu condițiile prevăzute în anexa II. În aceste condiții, trebuie menționate cel puțin următoarele informații:

- (a) valoarea maximă a sprijinului financiar. Această valoare nu poate depăși 60 000 EUR pentru fiecare terț, cu excepția cazului în care sprijinul financiar este scopul principal al *acțiunii*, astfel cum se specifică în anexa II;
- (b) criteriile de determinare a valorii exacte a sprijinului financiar;
- (c) diferitele tipuri de activități care pot beneficia de sprijin financiar, pe baza unei liste fixe;
- (d) persoanele sau categoriile de persoane care pot să primească sprijin financiar;
- (e) criteriile de acordare a sprijinului financiar.

II.12.2 Cu titlu de excepție de la articolul II.12.1, în cazul în care sprijinul financiar ia forma unui premiu, beneficiarii trebuie să acorde acest sprijin financiar în conformitate cu condițiile prevăzute în anexa II. Conform acestor condiții, trebuie menționate cel puțin următoarele informații:

- (a) condițiile de participare;
- (b) criteriile de atribuire;
- (c) valoarea premiului;
- (d) modalitățile de plată.

II.12.3 Beneficiarii trebuie să se asigure că toate condițiile care li se aplică în temeiul articolelor II.4, II.5, II.6, II.8, II.9 și II.27 se aplică și terților care beneficiază de sprijin financiar.

ARTICOLUL II.13 — MODIFICĂRI ALE CONTRACTULUI

II.13.1 Orice modificare a contractului trebuie să fie făcută în scris.

II.13.2 Nicio modificare nu poate avea scopul sau efectul de a aduce acordului schimbări care ar pune sub semnul întrebării decizia de acordare a grantului sau care sunt contrare principiului egalității de tratament a solicitanților.

II.13.3 Cererea de modificare trebuie:

- (a) să fie justificată în mod corespunzător;

- (b) să fie însoțită de documente justificative adecvate și
- (c) să fie trimisă celeilalte părți în timp util, înainte de data la care urmează să producă efecte, și, în orice caz, cu o lună înainte de încheierea *perioadei de implementare*.

Litera (c) nu se aplică în cazurile justificate în mod corespunzător de către partea care solicită modificarea, dacă cealaltă parte este de acord.

II.13.4 În cazul unui grant operational, durata mentionata in Art.I.2.2 nu poate fi extinsa printr-un amendament.**II.13.5** Modificările intră în vigoare la data la care semnează ultima parte sau la data aprobării cererii de modificare.

Modificările produc efecte de la o dată convenită de către părți sau, dacă nu există o dată convenită, de la data la care intră în vigoare modificarea

ARTICOLUL II.14 – CESIUNEA CREAŢELOR DE PLATĂ CĂTRE TERȚI

II.14.1 Beneficiarii nu pot să cesioneze terților cererile de plată înaintate Comisiei, cu excepția cazului în care Comisia își dă acordul pe baza unei cereri scrise și întemeiate prezentate de beneficiar.

Dacă cesiunea nu este acceptată de Comisie sau dacă nu sunt respectate condițiile cesiunii, aceasta nu produce efecte pentru Comisie.

II.14.2 În nicio situație, cesiunea nu poate exonera beneficiarii de obligațiile pe care le au față de Comisie.

ARTICOLUL II.15 — FORȚA MAJORĂ

II.15.1 O parte care se confruntă cu un caz de *forță majoră* trebuie să trimită de îndată celeilalte părți o *notificare oficială*, precizând natura situației sau a evenimentului, durata probabilă și efectele previzibile.

II.15.2 Părțile trebuie să ia măsurile necesare pentru a limita prejudiciul rezultat dintr-un caz de *forță majoră*. Acestea trebuie să facă tot ce le stă în putință pentru a relua implementarea *acțiunii* de îndată ce este posibil.

II.15.3 Nu se poate considera că partea care se confruntă cu un caz de *forță majoră* încalcă obligațiile care îi revin în temeiul acordului dacă nu a putut să îndeplinească obligațiile ca urmare a cazului de *forță majoră*.

ARTICOLUL II.16 — SUSPENDAREA IMPLEMENTĂRII ACȚIUNII

II.16.1 Suspendarea implementării de către beneficiar

Beneficiarul poate suspenda implementarea *acțiunii* sau a oricărei părți a acesteia dacă din cauza unor circumstanțe extraordinare realizarea acesteia este imposibilă sau excesiv de dificilă, în special în caz de *forță majoră*.

Beneficiarul trebuie să informeze de îndată Comisia, precizând:

- (a) motivele suspendării, inclusiv detalii cu privire la data sau perioada în care au survenit circumstanțele excepționale și
- (b) data estimată a reluării.

De îndată ce împrejurările îi permit beneficiarului să reia implementarea *acțiunii*, acestat trebuie să informeze de îndată Comisia și să prezinte o cerere de modificare a acordului, astfel cum se prevede la articolul II.16.3. Această obligație nu se aplică dacă acordul sau participarea unui beneficiar este reziliată în conformitate cu articolele II.17.1, II.17.2 sau cu articolul II.17.3.1 litera (c) sau (d).

II.16.2 Suspendarea implementării de către Comisie

II.16.2.1 Motive de suspendare

Comisia poate suspenda implementarea *acțiunii* sau a oricărei părți a acesteia:

- (a) în cazul în care Comisia are dovezi că un beneficiar se face vinovat de *erori substanțiale, nereguli* sau *fraude* în procedura de atribuire sau în cursul punerii în aplicare a acordului sau în cazul în care un beneficiar nu își îndeplinește obligațiile care îi revin în temeiul acordului;
- (b) în cazul în care Comisia are dovezi că un beneficiar se face vinovat de erori sistemice sau recurente, *nereguli, fraudă* sau încălcări grave ale obligațiilor care îi revin în cadrul altor granturi finanțate de Uniune sau de Comunitatea Europeană a Energiei Atomice („Euratom”) care au fost acordate beneficiarului respectiv în condiții similare, iar acele erori, *nereguli, fraude* sau încălcări ale obligațiilor au un impact semnificativ asupra prezentului grant sau
- (c) în cazul în care Comisia bănuiește că un beneficiar se face vinovat de *erori substanțiale, nereguli, fraude* sau încălcări ale obligațiilor în cursul procedurii de atribuire sau în cursul punerii în aplicare a acordului și trebuie să verifice dacă acestea au avut loc efectiv.

II.16.2.2 Procedura de suspendare

Etapa 1 — Înainte de a suspenda implementarea *acțiunii*, Comisia trebuie să trimită beneficiarului o *notificare oficială*:

- (a) prin care îl informează cu privire la:
 - (i) intenția sa de a suspenda implementarea;
 - (ii) motivele suspendării;
 - (iii) condițiile necesare pentru reluarea implementării în cazurile menționate la articolul II.16.2.1 literele (a) și (b) și
- (b) prin care îl invită să prezinte observații în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea notificării oficiale.

Etapa 2 — În cazul în care Comisia nu primește observații sau decide să continue procedura în pofida observațiilor pe care le-a primit, aceasta trebuie să trimită beneficiarului o *notificare oficială* prin care îl informează cu privire la:

- (a) suspendarea implementării;

- (b) motivele suspendării și
- (c) condițiile finale pentru reluarea implementării în cazurile menționate la articolul II.16.2.1 literele (a) și (b) sau
- (d) data indicativă de finalizare a verificării necesare în cazul menționat la articolul II.16.2.1 litera (c).

Suspendarea intra în vigoare la data primirii notificării oficiale de către beneficiar sau la o data ulterioară, precizată în aceeași notificare oficială.

În caz contrar, Comisia trebuie să trimită coordonatorului o *notificare oficială* prin care îl informează că nu va continua procedura de suspendare.

II.16.2.3 Reluarea implementării

Pentru a relua implementarea, beneficiarul trebuie să întrunească de îndată condițiile notificate și trebuie să informeze Comisia cu privire la progresele înregistrate.

Dacă sunt întrunite condițiile pentru reluarea implementării sau dacă s-au efectuat verificările necesare, Comisia trebuie să trimită beneficiarului o *notificare oficială*:

- (a) prin care îl informează că s-au întrunit condițiile pentru ridicarea suspendării și
- (b) prin care îi solicită să prezinte o cerere de modificare a contractului, astfel cum se prevede la articolul II.16.3. Această obligație nu se aplică dacă contractul este reziliat în conformitate cu articolul II.17.1, II.17.2 sau cu articolul II.17.3.1 litera (c), (g) sau (h).

II.16.3 Efectele suspendării

Dacă implementarea *acțiunii* poate fi reluată, iar contractul nu a fost reziliat, acordul trebuie modificat în conformitate cu articolul II.13 pentru:

- (a) a se stabili data de la care se va relua *acțiunea*;
- (b) a se prelungi durata *acțiunii* și
- (c) a se efectua alte modificări necesare pentru a se adapta *acțiunea* la noua situație.

Suspendarea este revocată cu începere de la data reluării acțiunii, specificată în modificare. Această dată poate fi anterioară datei la care intră în vigoare modificarea.

Costurile suportate pe perioada suspendării, aferente implementării *acțiunii* suspendate sau părții suspendate a *acțiunii* nu pot fi rambursate din grant sau acoperite de acesta.

Suspendarea implementării *acțiunii* nu aduce atingere dreptului Comisiei de a rezilia acordul sau de a rezilia participarea unui beneficiar în conformitate cu articolul II.17.3, de a reduce grantul sau de a recupera sumele plătite în mod necuvenit, în conformitate cu articolele II.25.4 și II.26.

Niciuna dintre părți nu poate pretinde despăgubiri pentru prejudiciul cauzat de suspendarea acordului de către cealaltă parte.

ARTICOLUL II.17 – REZILIEREA CONTRACTULUI

II.17.1 Rezilierea contractului de către beneficiar

Beneficiarul poate să rezilieze contractul.

Beneficiarul trebuie să trimită Comisiei o *notificare oficială* a rezilierii, în care precizează:

- (a) motivele rezilierii și
- (b) data de la care rezilierea produce efecte. Această dată trebuie stabilită după data *notificării oficiale*.

În cazul în care beneficiarul nu precizează motivele rezilierii sau în cazul în care Comisia consideră că motivele nu justifică rezilierea, se consideră că acordul nu a fost reziliat în mod adecvat.

Rezilierea produce efecte de la data specificată în *notificarea oficială*.

II.17.2 Rezilierea participării unuia sau mai multor beneficiari de către coordonator

Nu se aplica II.17.3 Rezilierea de către Comisie a contractului

II.17.3.1 Motivele rezilierii

- (a) Comisia poate să rezilieze contractul, dacă: dacă o schimbare în situația juridică, financiară, tehnică, organizațională sau de proprietate a beneficiarului este de natură să afecteze în mod substanțial punerea în aplicare a acordului sau pune sub semnul întrebării decizia de acordare a grantului;
- (b) nu se aplică
- (c) dacă beneficiarul nu implementează *acțiunea* conform descrierii din anexa II sau dacă nu îndeplinește o altă obligație substanțială care îi revine în temeiul contractului;
- (d) dacă implementarea *acțiunii* nu este posibilă sau este suspendată ca urmare a unui caz de *forță majoră* sau a unor circumstanțe excepționale și:
 - (i) reluarea este imposibilă sau
 - (ii) modificările necesare ale acordului ar pune sub semnul întrebării decizia de acordare a grantului sau ar contraveni egalității de tratament a solicitanților;
- (e) dacă beneficiarul sau orice persoană care își asumă o răspundere nelimitată pentru datoriile beneficiarului se regăsește într-una dintre situațiile prevăzute la articolul 106 alineatul (1) literele (a) și (b) din Regulamentul financiar;⁵
- (f) dacă beneficiarul sau orice *persoană conexă* se regăsește în oricare dintre situațiile prevăzute la articolul 106 alineatul (1) litera (c), (d), (e) sau (f) sau intră sub incidența articolului 106 alineatul (2) din Regulamentul financiar;
- (g) în cazul în care AN sau Comisia au dovezi că un beneficiar sau orice *persoană conexă* au săvârșit *erori substanțiale, nereguli sau fraude* în procedura de atribuire sau în cursul punerii în aplicare a acordului, inclusiv dacă respectivul beneficiar sau *persoană conexă* a prezentat informații false sau nu a prezentat informațiile solicitate;

⁵ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii.

- (h) în cazul în care AN sau Comisia au dovezi că un beneficiar a săvârșit erori sistemice sau recurente, *nereguli, fraude* sau încălcări grave ale obligațiilor care îi revin în cadrul altor granturi acordate de Uniune sau de Euratom care au fost acordate beneficiarului respectiv în condiții similare, iar acele erori, *nereguli, fraude* sau încălcări ale obligațiilor au un impact semnificativ asupra prezentului grant sau
- (i) în cazul în care AN sau Comisia a trimis beneficiarului *notificare oficială* prin care îi cerea să pună capăt participării entității sale afiliate deoarece acea entitate se regăsește în una din situațiile prevăzute la litera (f), (g) sau (h), iar beneficiarul respectiv nu a solicitat o modificare prin care să se pună capăt participării entității și prin care să se realoce sarcinile acesteia.

II.17.3.2 Procedura de reziliere

Etapa 1 - Înainte de rezilierea contractului Comisia trebuie să trimită beneficiarului o *notificare oficială*:

- (a) prin care îl informează cu privire la:
 - (i) intenția sa de reziliere;
 - (ii) motivele rezilierii și
- (b) prin care îi solicită ca în termen de 45 de zile calendaristice de la primirea notificării oficiale:
 - (i) să prezinte observații în numele tuturor beneficiarilor și
 - (ii) în cazul de la articolul II.17.3.1 litera (c), să informeze Comisia cu privire la măsurile de asigurare a îndeplinirii obligațiilor care derivă din acord.

Etapa 2 — În cazul în care Comisia nu primește observații sau decide să continue procedura în pofida observațiilor pe care le-a primit, aceasta va trimite beneficiarului o *notificare oficială* prin care îl informează cu privire la reziliere și la data de la care rezilierea intră în vigoare. În caz contrar, Comisia trebuie să trimită beneficiarului o *notificare oficială* prin care îl informează că procedura de reziliere nu este continuată.

Rezilierea produce efecte:

- (a) în cazul rezilierii în temeiul articolului II.17.3.1 literele (a), (b), (c) și (e): din ziua indicată în *notificarea oficială* a rezilierii menționată la al doilea paragraf (și anume în etapa 2 de mai sus);
- (b) în cazul rezilierii în temeiul articolului II.17.3.1 literele (d), (f), (g), (h) și (i): din ziua următoare celei în care beneficiarul primește *notificarea oficială* a rezilierii menționată la al doilea paragraf (și anume în etapa 2 de mai sus).

II.17.4 Efectele rezilierii

II.17.4.1 Efectele rezilierii contractului:

În termen de 60 de zile calendaristice de la data la care rezilierea intră în vigoare, beneficiarul trebuie să prezinte o cerere de plată a soldului în conformitate cu articolul I.4.4.

În cazul în care Comisia nu primește cererea de plată a soldului în termenul menționat mai sus, numai costurile care sunt incluse într-un raport tehnic aprobat și, dacă este cazul, într-o declarație financiară aprobată, sunt rambursate sau acoperite de grant.

În cazul în care contractul este reziliat de către Comisie deoarece beneficiarul a încălcat obligația de a prezenta cererea de plată, beneficiarul nu poate să prezinte cereri de plată după data rezilierii. În acest caz, se aplică al doilea paragraf.

Comisia calculează valoarea finală a grantului, astfel cum se prevede la articolul II.25, și soldul, astfel cum se prevede la articolul I.4.5, pe baza rapoartelor prezentate. Numai costurile suportate anterior datei la care rezilierea intră în vigoare sunt rambursate sau acoperite de grant. Costurile aferente contractelor care urmează să fie executate numai după data rezilierii nu sunt luate în considerare, nu sunt rambursate sau acoperite de grant.

Comisia poate reduce grantul în conformitate cu articolul II.25.4 în cazul:

- (a) rezilierii necorespunzătoare a acordului de către coordonator, în sensul articolului II.17.1 sau
- (b) rezilierii acordului de către Comisie în baza oricăruia dintre motivele prevăzute la articolul II.17.3.1 literele (c), (f), (g), (h) și (i).

Niciuna dintre părți nu poate să pretindă despăgubiri pe motiv că cealaltă parte a reziliat contractul.

În urma rezilierii, obligațiile beneficiarului se aplică în continuare, în special cele prevăzute la articolele I.4, II.6, II.8, II.9, II.14, II.27, precum și orice dispoziții suplimentare privind utilizarea rezultatelor, astfel cum sunt prevăzute în Condițiile speciale.

ARTICOLUL II.18 — LEGISLAȚIA APLICABILĂ, SOLUȚIONAREA LITIGIILOR ȘI DECIZII CARE CONSTITUIE TITLU EXECUTORIU

II.18.1 Prezentul acord este reglementat de dreptul Uniunii aplicabil, completat, după caz, de legislația belgiană.

II.18.2 În conformitate cu articolul 272 din TFUE, Tribunalul sau, în caz de recurs, Curtea de Justiție a Uniunii Europene este unica instanță competentă să soluționeze orice litigiu dintre Uniune și oricare beneficiar cu privire la interpretarea, aplicarea sau validitatea acordului, în cazul în care litigiul nu poate fi soluționat pe cale amiabilă.

II.18.3 În conformitate cu articolul 299 din TFUE, în scopul recuperării în sensul articolului II.26, Comisia poate adopta o decizie, care constituie titlu executoriu, de impunere de obligații pecuniare asupra persoanelor, altele decât statele.

O astfel de decizie poate fi atacată în fața Tribunalului Uniunii Europene, în conformitate cu articolul 263 din TFUE.

PARTEA B — DISPOZIȚII FINANCIARE

ARTICOLUL II.19 — COSTURI ELIGIBILE

II.19.1 Condiții de eligibilitate a costurilor

Costurile eligibile ale acțiunii sunt costurile suportate efectiv de beneficiar și care îndeplinesc următoarele criterii:

- (a) sunt suportate în perioada de implementare, cu excepția costurilor aferente cererii de plată a soldului și documentelor justificative corespunzătoare menționate/menționat la articolul I.4.4;
- (b) sunt indicate în bugetul aprobat al *acțiunii*. Bugetul aprobat este prezentat în anexa II;
- (c) sunt suportate în legătură cu *acțiunea*, astfel cum este aceasta descrisă în anexa II, și sunt necesare pentru implementarea acesteia;
- (d) pot fi identificate și verificate, fiind, în special, înregistrate în evidențele contabile ale beneficiarului și stabilite în conformitate cu standardele contabile aplicabile țării în care este stabilit beneficiarul și în conformitate cu practicile contabile uzuale ale beneficiarului;
- (e) respectă dispozițiile legislației fiscale și sociale aplicabile și
- (f) sunt rezonabile, justificate și respectă principiul bunei gestiuni financiare, în special în ceea ce privește economia și eficiența.

II.19.2 Costuri directe eligibile

Pentru a fi eligibile, *costurile directe* ale *acțiunii* trebuie să respecte condițiile de eligibilitate prevăzute la articolul II.19.1.

În special, următoarele categorii de costuri sunt *costuri directe* eligibile, cu condiția ca acestea să îndeplinească condițiile de eligibilitate prevăzute la articolul II.19.1, precum și următoarele condiții:

- (a) costurile cu personalul care lucrează cu beneficiarul în temeiul unui contract de muncă sau al unui act de numire echivalent și care este alocat *acțiunii*, cu condiția ca aceste costuri să fie în conformitate cu politica obișnuită a beneficiarului în materie de remunerare.

Aceste costuri includ salariile efective, la care se adaugă contribuțiile la sistemul de securitate socială și alte costuri prevăzute de lege incluse în remunerație. Aceste costuri pot cuprinde, de asemenea, remunerații suplimentare, inclusiv plăți în baza contractelor suplimentare indiferent de natura contractelor respective, cu condiția ca acestea să fie plătite în mod consecvent ori de câte ori este necesar același tip de activitate sau de expertiză, independent de sursa de finanțare folosită.

În costurile cu personalul se pot include, de asemenea, costurile aferente persoanelor fizice care lucrează cu beneficiarul în baza unui contract, altul decât un contract de muncă, sau costurile aferente persoanelor fizice care sunt detașate de către un terț să lucreze cu beneficiarul, contra cost, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- (i) persoana fizică lucrează în baza instrucțiunilor primite de la beneficiar și, cu excepția cazului în care s-a convenit altfel cu beneficiarul, la sediul beneficiarului;
 - (ii) rezultatul activității aparține beneficiarului și
 - (iii) costurile nu sunt în mod semnificativ diferite de costurile cu personalul care îndeplinește sarcini similare în temeiul unui contract de muncă încheiat cu beneficiarul;
- (b) costurile cu transportul și diurna, cu condiția ca acestea să fie în conformitate cu practicile obișnuite ale beneficiarului privind deplasările;
- (c) costurile cu amortizarea echipamentelor sau a altor active (noi sau de ocazie), astfel cum sunt înregistrate în evidențele contabile ale beneficiarului, cu condiția ca activul:
- (i) să fie amortizat în conformitate cu standardele contabile internaționale și cu practicile contabile obișnuite ale beneficiarului și
 - (ii) să fi fost achiziționat în conformitate cu articolul II.10.1, dacă achiziția a avut loc în *perioada de implementare*.

Costurile cu închirierea sau leasingul echipamentelor sau al altor active sunt, de asemenea, eligibile, cu condiția ca aceste costuri să nu depășească costurile de amortizare a echipamentelor sau a activelor similare și să excludă orice taxă de finanțare.

Numai acea parte din costurile de amortizare, de închiriere sau de leasing a echipamentelor care corespunde *perioadei de implementare* și rata de utilizare efectivă în scopul *acțiunii* pot fi luate în considerare atunci când se stabilesc costurile eligibile. Cu titlu de excepție, conform condițiilor speciale, totalitatea costului de achiziționare a echipamentului poate fi eligibilă, dacă acest lucru este justificat de natura *acțiunii* și de contextul utilizării echipamentului sau a activelor;

- (d) costurile cu materialele consumabile și furniturile, cu condiția ca acestea:
- (i) să fie achiziționate în conformitate cu articolul II.10.1 și
 - (ii) să fie direct alocate *acțiunii*;
- (e) costurile care rezultă direct din cerințele impuse prin acord (difuzarea de informații, evaluarea specifică a *acțiunii*, audituri, traduceri, reproducere), inclusiv costurile legate de garanțiile financiare solicitate, cu condiția ca serviciile respective să fie achiziționate în conformitate cu articolul II.10.1;
- (f) costurile ocazionate de *subcontracte* în sensul articolului II.11, dacă sunt întrunite condițiile prevăzute la articolul II.11.1 literele (a), (b), (c) și (d);
- (g) costurile cu sprijinul financiar acordat terților în sensul articolului II.12, dacă sunt întrunite condițiile prevăzute la articolul respectiv;

- (h) taxele, impozitele și spezele plătite de beneficiar, în special taxa pe valoarea adăugată (TVA), cu condiția ca acestea să fie incluse în *costurile directe* eligibile, cu excepția cazului în care există dispoziții contrare în acord.

II.19.3 Costuri indirecte eligibile

Pentru a fi eligibile, *costurile indirecte* ale *acțiunii* trebuie să reprezinte o cotă justă din cheltuielile indirecte generale ale beneficiarului și să întrunească condițiile de eligibilitate prevăzute la articolul II.19.1.

Costurile indirecte eligibile trebuie declarate pe baza unei rate forfetare de 7 % din *costurile directe* totale eligibile, cu excepția cazului în care se prevede altfel la articolul I.3.2.

II.19.4 Costuri neeligibile

Pe lângă orice alte costuri care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul II.19.1, următoarele costuri nu pot fi considerate eligibile:

- (a) randamentul capitalului și dividendele plătite de un beneficiar;
- (b) costurile aferente datoriei și serviciului datoriei;
- (c) provizioanele pentru pierderi sau datorii;
- (d) dobânda datorată;
- (e) creanțele incerte;
- (f) pierderile din diferențe de curs valutar;
- (g) costurile aferente viramentelor efectuate de Comisie și percepute de banca unui beneficiar;
- (h) costurile declarate de beneficiar în cadrul unei alte acțiuni care primește un grant finanțat de la bugetul Uniunii. Printre aceste granturi se numără granturile acordate de un stat membru și finanțate de la bugetul Uniunii și granturile acordate de alte organisme decât Comisia în scopul executării bugetului Uniunii. În special, *costurile indirecte* nu pot fi eligibile în cadrul unui grant pentru o acțiune acordat unui beneficiar care primește deja un grant de funcționare finanțat din bugetul Uniunii în cursul perioadei în cauză;
- (i) contribuțiile în natură din partea terților;
- (j) cheltuielile excesive sau nechibzuite;
- (k) taxa pe valoarea adăugată deductibilă.

ARTICOLUL II.20 – CARACTERUL IDENTIFICABIL ȘI VERIFICABIL AL SUMELOR DECLARATE

II.20.1 Declararea costurilor și a contribuțiilor

Fiecare beneficiar trebuie să declare drept costuri eligibile sau drept contribuție solicitată:

- (a) în cazul costurilor efective: costurile suportate efectiv pentru *acțiune*;
- (b) în cazul costurilor unitare sau al contribuțiilor unitare: suma obținută prin înmulțirea valorii per unitate, prevăzută ANEXA IV cu numărul efectiv de unități utilizate sau produse;
- (c) în cazul costurilor forfetare sau al contribuțiilor pe bază de sume forfetare: suma globală prevăzută la articolul I.3.2 litera (a) punctul (iii) sau la articolul I.3.2 litera (c),

- dacă sarcinile corespunzătoare sau partea din *acțiune*, astfel cum este descrisă în anexa I, au fost implementate în mod adecvat;
- (d) în cazul costurilor pe bază de rată forfetară sau al contribuțiilor pe bază de rată forfetară: suma obținută prin aplicarea ratei forfetare menționate la articolul I.3.2 litera (a) punctul (iv) sau la articolul I.3.2 litera (d);
 - (e) în cazul costurilor unitare declarate pe baza practicilor obișnuite de contabilizare a costurilor ale beneficiarului: suma obținută prin înmulțirea valorii per unitate, calculată în conformitate cu practicile obișnuite de contabilizare a costurilor ale beneficiarului, cu numărul efectiv de unități utilizate sau produse;
 - (f) în cazul costurilor forfetare declarate pe baza practicilor obișnuite de contabilizare a costurilor ale beneficiarului: suma globală calculată în conformitate cu practicile sale obișnuite de contabilizare a costurilor, dacă sarcinile corespunzătoare sau partea din *acțiune* au fost implementate în mod adecvat;
 - (g) în cazul costurilor pe bază de rată forfetară declarate pe baza practicilor obișnuite de contabilizare a costurilor ale beneficiarului: suma obținută prin aplicarea ratei forfetare calculate în conformitate cu practicile obișnuite de contabilizare a costurilor ale beneficiarului.

II.20.2 Evidențe și alte documente de justificare a costurilor și a contribuțiilor declarate

Fiecare beneficiar trebuie să prezinte următoarele elemente, dacă i se solicită acest lucru, în contextul controalelor sau auditurilor descrise la articolul II.27:

- (a) în cazul costurilor efective: documente justificative adecvate care să ateste costurile declarate, cum ar fi contracte, facturi și evidențe contabile.

În plus, procedurile contabile și procedurile de control intern obișnuite ale beneficiarului trebuie să permită reconcilierea directă a sumelor declarate cu sumele înregistrate în evidențele sale contabile și cu sumele indicate în documentele justificative;

- (b) în cazul costurilor unitare sau al contribuțiilor unitare: documente justificative adecvate care să ateste numărul unităților declarate.

Beneficiarul nu trebuie să identifice costurile eligibile efective acoperite sau să prezinte documente justificative, ca de exemplu evidențe contabile, care să ateste suma declarată pe unitate;

- (c) în cazul costurilor forfetare sau al contribuțiilor pe bază de sume forfetare: documente justificative adecvate care să ateste că *acțiunea* a implementată în mod corespunzător.

Beneficiarul nu trebuie să identifice costurile eligibile efective acoperite sau să furnizeze documente justificative, ca de exemplu evidențe contabile, care să ateste suma declarată ca sumă forfetară;

- (d) în cazul costurilor pe bază de rată forfetară sau al contribuțiilor pe bază de rată forfetară: documente justificative adecvate care să ateste costurile eligibile sau contribuția solicitată la care se aplică rata forfetară.

Beneficiarul nu trebuie să identifice costurile eligibile efective acoperite sau să prezinte documente justificative, ca de exemplu evidențe contabile, pentru rata forfetară aplicată;

- (e) în cazul costurilor unitare declarate pe baza practicilor obișnuite de contabilizare a costurilor ale beneficiarului: documente justificative adecvate care să ateste numărul unităților declarate;
- (f) în cazul costurilor forfetare declarate pe baza practicilor obișnuite de contabilizare a costurilor ale beneficiarului: documente justificative adecvate care să ateste că *acțiunea* a fost implementată în mod corespunzător;
- (g) în cazul costurilor pe bază de rată forfetară declarate pe baza practicilor obișnuite de contabilizare a costurilor ale beneficiarului: documente justificative adecvate care să ateste costurile eligibile la care se aplică rata forfetară.

II.20.3 Condiții de stabilire a conformității practicilor de contabilizare a costurilor

II.20.3.1 În cazul articolului II.20.2 literele (e), (f) și (g), beneficiarul nu trebuie să identifice costurile eligibile efective acoperite, însă acesta trebuie să se asigure că practicile de contabilizare a costurilor utilizate în scopul declarării costurilor eligibile respectă următoarele condiții:

- (a) practicile de contabilizare a costurilor utilizate sunt practicile sale obișnuite de contabilizare a costurilor și sunt aplicate în mod coerent, pe baza unor criterii obiective, independent de sursa de finanțare;
- (b) costurile declarate pot fi reconciliate direct cu sumele înregistrate în evidențele sale contabile generale și
- (c) categoriile de costuri utilizate pentru stabilirea costurilor declarate nu includ niciun fel de costuri neeligibile sau costuri acoperite de alte forme de grant, conform articolului I.3.2.

II.20.3.2 Beneficiarul poate înainta Comisiei o cerere prin care îi solicită să evalueze conformitatea practicilor sale obișnuite de contabilizare a costurilor, în cazul în care condițiile speciale conțin o prevedere în acest sens. Cererea trebuie să fie însoțită de un certificat privind conformitatea practicilor de contabilizare a costurilor („certificat privind conformitatea practicilor de contabilizare a costurilor”), în cazul în care condițiile speciale prevăd această obligație.

Certificatul privind conformitatea practicilor de contabilizare a costurilor trebuie:

- (a) să fie emis de un auditor autorizat sau, dacă beneficiarul este un organism public, de un funcționar public competent și independent și
- (b) să fie întocmit în conformitate cu anexa VIII.

Certificatul trebuie să ateste că practicile de contabilizare a costurilor utilizate de beneficiar în scopul de a declara costurile eligibile îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul II.20.3.1 și condițiile suplimentare care ar putea fi prevăzute în condițiile speciale.

II.20.3.3 În cazul în care Comisia a confirmat că practicile obișnuite de contabilizare a costurilor ale beneficiarului sunt conforme, costurile declarate în urma aplicării acestor practici nu pot fi contestate *ex post*, dacă:

- (a) practicile utilizate efectiv corespund celor aprobate de Comisie și
- (b) beneficiarul nu a tăinuit informații în scopul aprobării practicilor sale de contabilizare a costurilor.

ARTICOLUL II.21 — ELIGIBILITATEA COSTURILOR SUPTATE DE ENTITĂȚILE AFILIATE BENEFICIARILOR

În cazul în care condițiile speciale conțin o dispoziție privind entitățile afiliate beneficiarilor, costurile suportate de o astfel de entitate sunt eligibile, dacă:

- (a) îndeplinesc aceleași condiții de la articolele II.19 și II.20, astfel cum se aplică beneficiarului și
- (b) beneficiarul la care entitatea este afiliată se asigură că toate condițiile care i se aplică în temeiul articolelor II.4, II.5, II.6, II.8, II.10, II.11 și II.27 se aplică, de asemenea, entității.

ARTICOLUL II.22 — TRANSFERURI BUGETARE

Beneficiarul poate ajusta bugetul estimativ prevăzut în anexa II prin transferuri între diferitele categorii bugetare, dacă *acțiunea* este implementată în conformitate cu anexa II. Această ajustare nu necesită o modificare a acordului, astfel cum se prevede la articolul II.13.

Cu toate acestea, beneficiarul nu poate să adauge costurile aferente *subcontractelor* care nu sunt prevăzute în anexa 1, cu excepția cazului în care respectivele *subcontracte* suplimentare sunt aprobate de Comisie în conformitate cu articolul II.11.1 litera (d).

Primele doua paragrafe nu se aplică sumelor care, în conformitate cu articolul I.3.2 iau forma sumelor forfetare.

ARTICOLUL II.23 — NEÎNDEPLINIREA OBLIGAȚIILOR DE RAPORTARE

Comisia poate rezilia contractul în conformitate cu articolul II.17.3.1 litera (c) și poate reduce grantul, astfel cum se prevede la articolul II.25.4, în cazul în care beneficiarul:

- (a) nu a depus o cerere de plată intermediară sau de plată a soldului însoțită de documentele menționate la articolul I.4.3 sau I.4.4, în termen de 60 de zile calendaristice de la sfârșitul perioadei de raportare corespunzătoare și
- (b) nu depune această cerere nici în termen de 60 de zile calendaristice de la înștiințarea scrisă pe care i-a trimis-o Comisia.

ARTICOLUL II. 24 — SUSPENDAREA PLĂȚILOR ȘI TERMENELE DE PLATĂ

II.24.1 Suspendarea plăților

II.24.1.1 Motive de suspendare

Comisia poate să suspende, în orice moment, integral sau parțial, plata de prefinanțare și plățile intermediare pentru unul sau mai mulți beneficiari sau plata soldului pentru toți beneficiarii:

- (a) în cazul în care Comisia are dovezi că un beneficiar se face vinovat de *erori substanțiale, nereguli* sau *fraude* în procedura de atribuire sau în cursul punerii în aplicare a acordului sau în cazul în care un beneficiar nu își îndeplinește obligațiile care îi revin în temeiul acordului;
- (b) în cazul în care Comisia are dovezi că un beneficiar se face vinovat de erori sistemice sau recurente, *nereguli, fraudă* sau încălcări grave ale obligațiilor care îi revin în cadrul altor granturi finanțate de Uniune sau de Comunitatea Europeană a Energiei Atomice („Euratom”) care au fost acordate beneficiarului în condiții similare, iar acele erori, *nereguli, fraude* sau încălcări ale obligațiilor au un impact semnificativ asupra prezentului grant sau
- (c) în cazul în care Comisia bănuiește că un beneficiar se face vinovat de *erori substanțiale, nereguli, fraude* sau încălcări ale obligațiilor în cursul procedurii de atribuire sau în cursul punerii în aplicare a acordului și trebuie să verifice dacă acestea au avut loc efectiv.

II.24.1.2 Procedura de suspendare

Etapa 1 — Înainte de a suspenda plățile, Comisia trebuie să trimită beneficiarului o *notificare oficială*:

- (a) prin care îl informează cu privire la:
 - (i) intenția sa de a suspenda plățile;
 - (ii) motivele suspendării;
 - (iii) în cazurile menționate la articolul II.24.1.1 literele (a) și (b), condițiile care trebuie să fie îndeplinite pentru reluarea plăților și
- (b) prin care îl invită să prezinte observații în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea *notificării oficiale*.

Etapa 2 — În cazul în care Comisia nu primește observații sau decide să continue procedura în pofida observațiilor pe care le-a primit, aceasta trebuie să trimită beneficiarului o *notificare oficială* prin care îl informează cu privire la:

- (a) suspendarea plăților;
- (b) motivele suspendării;
- (c) condițiile finale pentru reluarea plăților în cazurile menționate la articolul II.24.1.1 literele (a) și (b);
- (d) data indicativă de finalizare a verificării necesare în cazul menționat la articolul II.24.1.1 litera (c).

Suspendarea intră în vigoare de la data la care Comisia trimite *notificarea oficială* privind suspendarea (etapa 2).

În caz contrar, Comisia trebuie să trimită beneficiarului o *notificare oficială* prin care îl informează că nu va continua procedura de suspendare.

II.24.1.3 Efectele suspendării

În perioada de suspendare a plăților, beneficiarul nu are dreptul să prezinte cererile de plată și documentele justificative menționate la articolele I.4.3 și I.4.4

Cererile de plată și documentele justificative corespunzătoare pot fi transmise de îndată ce este posibil după reluarea plăților sau pot fi incluse în prima cerere de plată datorată după reluarea plăților în conformitate cu calendarul prevăzut la articolul I.4.1.

Suspendarea plăților nu afectează dreptul beneficiarului de a suspenda implementarea *acțiunii* în conformitate cu articolul II.16.1 sau de a rezilia contractul așa cum se prevede la articolul II.17.1.

II.24.1.4 Reluarea plăților

Pentru ca plățile să poată fi reluate de către Comisie, beneficiarul trebuie să întrunească cât mai curând posibil condițiile notificate și trebuie să informeze Comisia cu privire la progresele înregistrate.

În cazul în care sunt întrunite condițiile pentru reluarea plăților, suspendarea va fi revocată. Comisia va trimite beneficiarului o *notificare oficială* prin care îl informează cu privire la aceasta.

II.24.2 Suspendarea termenului de plată

II.24.2.1 Comisia poate suspenda în orice moment termenul de plată prevăzut la articolele I.4.2, I.4.3 și I.4.5, în cazul în care cererea de plată nu poate fi aprobată deoarece:

- (a) nu este conformă cu prevederile acordului;
- (b) nu au fost prezentate documentele justificative adecvate sau
- (c) există o îndoială cu privire la eligibilitatea costurilor incluse în declarațiile financiare și sunt necesare controale, analize, audituri sau investigații suplimentare.

II.24.2.2 Comisia trebuie să trimită beneficiarului o *notificare oficială* prin care îl informează cu privire la:

- (a) suspendare și
- (b) motivele suspendării.

Suspendarea intră în vigoare de la data la care Comisia trimite *notificarea oficială*.

II.24.2.3 În cazul în care condițiile de suspendare a termenului de plată nu mai sunt întrunite, suspendarea va fi revocată și termenul restant reîncepe să curgă.

Dacă suspendarea depășește două luni, beneficiarul poate întreba Comisia dacă suspendarea va continua.

Dacă termenul de plată a fost suspendat pe motiv că rapoartele tehnice sau declarațiile financiare nu sunt conforme cu prevederile acordului, iar raportul sau declarația revizuită nu a fost depusă sau a fost depusă, dar a fost, de asemenea, respinsă, Comisia poate să rezilieze acordul sau participarea unui beneficiar, astfel cum se prevede la articolul II.17.3.1 litera (c) și să reducă grantul, astfel cum se prevede la articolul II.25.4.

ARTICOLUL II.25 — CALCULAREA VALORII FINALE A GRANTULUI

Valoarea finală a grantului depinde de măsura în care *acțiunea* a fost implementată în conformitate cu condițiile acordului.

Valoarea finală a grantului se calculează de către Comisie în momentul plății soldului. Calculul implică următoarele etape:

Etapa 1 — Aplicarea ratei de rambursare la costurile eligibile și adăugarea contribuțiilor unitare, a celor pe bază de rată forfetară și a celor pe bază de sume forfetare

Etapa 2 — Limitarea *valorii maxime a grantului*

Etapa 3 — Reducerea rezultată din regula nonprofit

Etapa 4 — Reducerea rezultată din implementarea necorespunzătoare sau din încălcarea altor obligații.

II.25.1 Etapa 1 — Aplicarea ratei de rambursare la costurile eligibile și adăugarea contribuțiilor unitare, a celor pe bază de rată forfetară și a celor pe bază de sume forfetare

Această etapă se aplică astfel:

- (a) dacă, în conformitate cu articolul I.3.2, grantul ia forma rambursării costurilor eligibile, rata de rambursare menționată la anexa III respectiv se aplică la costurile eligibile ale *acțiunii* aprobate de Comisie pentru categoriile de costuri, beneficiarii și entitățile afiliate corespunzătoare;
- (b) dacă, în conformitate cu articolul I.3.2, grantul ia forma unei contribuții unitare, contribuția unitară specificată la anexa IV respectiv se înmulțește cu numărul efectiv de unități aprobate de Comisie pentru beneficiarii și entitățile afiliate corespunzătoare;
- (c) dacă, în conformitate cu articolul I.3.2, grantul ia forma unei contribuții pe bază de sumă forfetară, Comisia aplică suma forfetară menționată la articolul respectiv pentru beneficiar și entitățile afiliate corespunzătoare, atunci când constată că sarcinile sau partea din *acțiune* corespunzătoare au fost implementate în mod adecvat în conformitate cu anexa I;
- (d) dacă, în conformitate cu articolul I.3.2, grantul ia forma unei contribuții pe bază de rată forfetară, rata forfetară menționată la articolul respectiv se aplică la costurile eligibile sau la contribuția aprobată de Comisie pentru beneficiar și entitățile afiliate corespunzătoare.

Dacă articolul I.3.2 prevede o combinație de diferite forme de grant, sumele obținute pentru diferitele forme de grant trebuie însumate.

II.25.2 Etapa 2 — Limitarea *valorii maxime a grantului*

Suma totală plătită beneficiarilor de către Comisie nu poate în niciun caz să depășească *valoarea maximă a grantului*.

Dacă suma obținută în urma Etapei 1 este mai mare decât această valoare maximă, valoarea finală a grantului se limitează la această valoare maximă.

II.25.3 Etapa 3 — Reducerea rezultată din regula nonprofit

Grantul nu poate să genereze un profit pentru beneficiari, cu excepția cazului în care se prevede altfel în condițiile speciale.

„Profit” înseamnă excedentul sumei obținute în urma etapelor 1 și 2 plus veniturile totale ale *acțiunii*, în raport cu costurile eligibile totale ale *acțiunii*.

Costurile eligibile totale ale *acțiunii* sunt costurile eligibile totale consolidate, aprobate de Comisie pentru categoriile de costuri rambursate în conformitate cu articolul I.3.2.

Încasările totale ale *acțiunii* sunt încasările totale consolidate stabilite, generate sau confirmate la data la care cererea de plată a soldului este întocmită/întocmit de către coordonator.

Se consideră încasări următoarele:

- (a) veniturile generate de *acțiune*;
- (b) contribuțiile financiare acordate de terți unui beneficiar sau unei entități afiliate, dacă sunt alocate în mod specific de către terți pentru finanțarea costurilor eligibile ale *acțiunii* rambursate de Comisie în conformitate cu articolul I.3.2.

Nu sunt considerate încasări:

- (a) contribuțiile financiare ale terților, dacă acestea pot fi utilizate pentru a acoperi alte costuri decât costurile eligibile în temeiul acordului;
- (b) contribuțiile financiare ale terților fără obligația de a restitui sumele neutilizate la finalul *perioadei de implementare*.
- (c) în cazul unui grant operațional, costurile alocate pregătirii rezervelor.

Dacă există un profit, acesta va fi dedus proporțional cu rata finală de rambursare a costurilor eligibile efective ale *acțiunii*, aprobate de Comisie pentru categoriile de costuri menționate la articolul I.3.2. Deducerea se va aplica sumei calculate în urma etapelor 1 și 2.

II.25.4 Etapa 4 – Reducerea rezultată din implementarea necorespunzătoare sau din încălcarea altor obligații

Comisia poate reduce *valoarea maximă a grantului* dacă *acțiunea* nu a fost implementată în mod adecvat, conform descrierii din anexa II (și anume, dacă nu a fost implementată sau dacă a fost implementată în mod necorespunzător, parțial sau tardiv) sau dacă s-a încălcat o altă obligație prevăzută în acord.

Valoarea reducerii va fi proporțională cu măsura în care *acțiunea* a fost implementată în mod necorespunzător sau cu gravitatea încălcării.

Înainte de a reduce valoarea grantului, Comisia trebuie să trimită beneficiarului o *notificare oficială*:

- (a) prin care îl informează cu privire la:
 - (i) intenția sa de a reduce *valoarea maximă a grantului*;
 - (ii) suma cu care intenționează să reducă grantul;
 - (iii) motivele reducerii;

- (b) prin care îl invită să prezinte observații în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea notificării oficiale.

În cazul în care Comisia nu primește observații sau decide să aplice reducerea în pofida observațiilor pe care le-a primit, aceasta va trimite beneficiarului o *notificare oficială* prin care îl informează cu privire la decizia sa.

Dacă reduce valoarea grantului, Comisia trebuie să calculeze valoarea redusă a grantului prin deducerea valorii care corespunde reducerii (calculată proporțional cu implementarea necorespunzătoare a *acțiunii* sau cu gravitatea încălcării obligațiilor) din *valoarea maximă a grantului*.

Valoarea finală a grantului va fi cea mai mică valoare dintre următoarele două:

- (a) suma obținută în urma etapelor 1-3 sau
- (b) valoarea redusă a grantului obținută în urma etapei 4.

ARTICOLUL II.26 – RECUPERAREA

II.26.1 Recuperarea în momentul plății soldului

Atunci când o suma trebuie recuperata in conformitate cu prevederile contractului, beneficiarul trebuie să ramburseze Comisiei suma în cauză.

Beneficiarul este responsabil pentru rambursarea oricarei sume plătite în mod necuvenit de Comisie ca o contribuție pentru costurile suportate de beneficiar și entitățile sale afiliate.

II.26.2 Recuperarea după plata soldului

Nu se aplica

II.26.3 Procedura de recuperare

Anterior recuperării, Comisia trebuie să trimită beneficiarului o *notificare oficială*:

- (a) prin care îl informează cu privire la intenția sa de a recupera suma plătită în mod necuvenit;
- (b) în care indică suma datorată și motivele recuperării și
- (c) prin care îl invită pe beneficiar să prezinte observații într-un termen dat.

Dacă nu s-au prezentat observații sau dacă, în pofida observațiilor prezentate de beneficiar, Comisia decide să continue procedura de recuperare, Comisia poate confirma recuperarea prin trimiterea unei *notificări oficiale* beneficiarului, care constă dintr-o notă de debit în care se menționează condițiile și termenul de plată.

Dacă plata nu s-a efectuat până la data precizată în nota de debit, Comisia va recupera suma datorată:

- (a) prin compensarea acesteia, fără consimțământul prealabil al beneficiarului, din orice sume datorate beneficiarului de către Comisie sau de către o agenție executivă (de la

bugetul Uniunii sau al Comunității Europene a Energiei Atomice (Euratom)) („compensare”).

În circumstanțe excepționale, pentru a proteja interesele financiare ale Uniunii, Comisia poate compensa sumele înainte de data scadenței.

Măsura de compensare poate fi atacată în fața Tribunalului Uniunii Europene, în conformitate cu articolul 263 din TFUE;

- (b) prin executarea garanției financiare în cazul în care se prevede astfel, în conformitate cu articolul I.4.2 („executarea garanției financiare”);
- (c) nu se aplica!
- (d) prin introducerea de acțiuni în justiție, astfel cum se prevede la articolul II.18.2 sau în condițiile speciale, sau prin adoptarea unei decizii care constituie titlu executoriu, astfel cum se prevede la articolul II.18.3.

II.26.4 Dobânda de întârziere

Dacă plata nu se efectuează până la data specificată în nota de debit, suma care urmează să fie recuperată va fi majorată cu dobânda de întârziere, la rata stabilită la articolul I.4.14, calculată din ziua următoare datei în care trebuia efectuată plata, conform notei de debit, și până la, inclusiv, data la care Comisia primește plata integrală a sumei.

Plățile parțiale trebuie, mai întâi, să fie creditate din cheltuieli și din dobânda de întârziere și apoi din principal.

II.26.5 Comisioane bancare

Comisioanele bancare ocazionate în procesul de recuperare trebuie suportate de beneficiarul vizat, cu excepția cazului în care se aplică Directiva 2007/64/CE⁶.

ARTICOLUL II.27 — CONTROALE, AUDITURI ȘI EVALUĂRI

II.27.1 Controale tehnice și financiare, audituri, evaluări intermediare și finale

Pe parcursul implementării *acțiunii* sau ulterior, Comisia poate să efectueze controale și audituri tehnice și financiare pentru a stabili dacă beneficiarii implementează *acțiunea* în mod corespunzător și dacă respectă obligațiile care le revin în temeiul acordului. De asemenea, Comisia poate verifica evidențele statutare ale beneficiarilor în scopul unor evaluări periodice ale sumei forfetare, ale costurilor unitare sau ale sumelor pe bază de rate forfetare.

Informațiile și documentele prezentate cu ocazia controalelor sau auditurilor trebuie tratate în mod confidențial.

⁶ Directiva 2007/64/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 97/7/CE, 2002/65/CE, 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 97/5/CE.

De asemenea, Comisia poate efectua o evaluare intermediară sau finală a impactului *acțiunii* în raport cu obiectivul programului în cauză al Uniunii.

Controalele, auditurile sau evaluările Comisiei pot fi efectuate fie direct de către personalul Comisiei, fie de către orice alt organism extern autorizat în acest scop în numele Comisiei.

Comisia poate iniția controalele, auditurile sau evaluările în cursul punerii în aplicare a acordului și pe o perioadă de cinci ani de la data plății soldului. Această perioadă este limitată la trei ani dacă *valoarea maximă a grantului* nu este mai mare de 60 000 EUR.

Se consideră că procedurile de control, audit sau evaluare sunt inițiate la data la care se primește scrisoarea Comisiei prin care se anunță procedura respectivă.

Dacă auditul este efectuat cu privire la o entitate afiliată, beneficiarul trebuie să informeze acea entitate afiliată.

II.27.2 Obligația de păstrare a documentelor

Beneficiarul trebuie să păstreze toate documentele originale, în special evidențele contabile și fiscale, stocate pe orice suport adecvat, inclusiv originalele digitalizate în cazul în care acestea sunt autorizate de legislația lor națională și în condițiile prevăzute de aceasta, pentru o perioadă de cinci ani de la data plății soldului.

Perioada de păstrare a documentelor este limitată la trei ani dacă *valoarea maximă a grantului* nu este mai mare de 60 000 EUR.

Perioadele prevăzute la primul și al doilea paragraf sunt mai mari dacă sunt în curs de desfășurare audituri, căi de atac, litigii sau proceduri de recuperare a creanțelor cu privire la grant, inclusiv în cazurile prevăzute la articolul II.27.7. În astfel de cazuri, beneficiarul trebuie să păstreze documentele până când respectivele audituri, căi de atac, litigii sau proceduri de recuperare a creanțelor au fost închise.

II.27.3 Obligația de a furniza informații

În cazul în care se inițiază un control, un audit sau o evaluare înainte de plata soldului, beneficiarul trebuie să prezinte toate informațiile, inclusiv informațiile în format electronic, solicitate de Comisie sau de orice alt organism extern autorizat de către Comisie. Dacă este necesar, Comisia poate solicita beneficiarului să prezinte aceste informații în mod direct.

Dacă se inițiază un control sau un audit după plata soldului, informațiile prevăzute la paragraful anterior trebuie să fie furnizate de către beneficiarul vizat.

Dacă beneficiarul nu îndeplinește obligațiile prevăzute la primul și la al doilea paragraf, Comisia poate să considere:

- (a) costurile care nu sunt justificate în mod suficient de informațiile furnizate de către beneficiar ca fiind neeligibile;
- (b) contribuțiile unitare, pe bază de sumă forfetară sau de rată forfetară care nu sunt justificate în mod suficient de informațiile furnizate de către beneficiar ca fiind necuvenite.

II.27.4 Vizitele la fața locului

În cursul unei vizite la fața locului, beneficiarul trebuie să permită personalului Comisiei și personalului extern autorizat de către Comisie să aibă acces la siturile și sediile în care s-a desfășurat *acțiunea*, precum și la toate informațiile necesare, inclusiv la informațiile în format electronic.

Beneficiarii trebuie să se asigure că informațiile sunt disponibile la momentul vizitei la fața locului și că informațiile solicitate sunt furnizate într-o formă adecvată.

Dacă beneficiarul vizat refuză să acorde acces la situri, sedii și informații, în conformitate cu primul și al doilea paragraf, Comisia poate să considere:

- (a) costurile care nu sunt justificate în mod suficient de informațiile furnizate de către beneficiar ca fiind neeligibile;
- (b) contribuțiile unitare, pe bază de sumă forfetară sau de rată forfetară care nu sunt justificate în mod suficient de informațiile furnizate de către beneficiar ca fiind necuvenite.

II.27.5 Procedura contradictorie de audit

Pe baza constatărilor din cursul unui audit, trebuie întocmit un raport provizoriu („proiect de raport de audit”). Acesta trebuie trimis de Comisie sau de reprezentantul autorizat al acesteia beneficiarului vizat, care trebuie să aibă la dispoziție 30 de zile calendaristice de la data primirii raportului pentru a prezenta observații. Raportul final („raportul final de audit”) trebuie trimis beneficiarului vizat în termen de 60 de zile calendaristice de la expirarea termenului de prezentare a observațiilor.

II.27.6 Efectele constatărilor auditului

Pe baza constatărilor finale de audit, Comisia poate lua măsurile pe care le consideră necesare, inclusiv recuperarea integrală sau parțială a plăților realizate de aceasta, la momentul plății soldului sau după plata soldului, astfel cum se prevede la articolul II.26.

În cazul constatărilor finale de audit stabilite după plata soldului, suma care trebuie recuperată corespunde diferenței dintre valoarea finală revizuită a grantului, stabilită în conformitate cu articolul II.25, și suma totală plătită beneficiarilor în temeiul acordului pentru implementarea *acțiunii*.

II.27.7 Corectarea erorilor sistemice sau recurente, a neregulilor, fraudelor sau încălcării obligațiilor

II.27.7.1 Comisia poate să extindă constatățile de audit de la alte granturi la prezentul grant dacă:

- (a) se constată că beneficiarul vizat a săvârșit erori sistemice sau recurente, *nereguli, fraude* sau încălcări ale obligațiilor în cadrul altor granturi ale UE sau Euratom care au fost acordate în condiții similare, iar acele erori, *nereguli, fraude* sau încălcări ale obligațiilor au un impact semnificativ asupra prezentului grant și

- (b) constatările finale de audit sunt trimise beneficiarului vizat prin intermediul unei *notificări oficiale*, alături de lista granturilor care intră sub incidența constatărilor, în termenul prevăzut la articolul II.27.1.

Extinderea constatărilor poate avea drept urmare:

- (a) respingerea costurilor pe motiv că sunt neeligibile;
- (b) reducerea grantului, astfel cum se prevede la articolul II.25.4;
- (c) recuperarea sumelor necuvenite, astfel cum se prevede la articolul II.26;
- (d) suspendarea plăților, astfel cum se prevede la articolul II.24.1;
- (e) suspendarea implementării *acțiunii*, astfel cum se prevede la articolul II.16.2;
- (f) rezilierea, astfel cum se prevede la articolul II.17.3.

II.27.7.2 Comisia trebuie să trimită beneficiarului vizat o *notificare oficială* prin care îl informează de erorile sistemice sau recurente, precum și cu privire la intenția sa de a extinde constatările de audit, alături de lista granturilor afectate.

- (a) În cazul în care constatările vizează eligibilitatea costurilor, procedura este următoarea:

Etapa 1 — *Notificarea oficială* trebuie să includă:

- (i) o invitație de prezentare a observațiilor cu privire la lista granturilor afectate de constatări;
- (ii) o cerere de depunere a declarațiilor financiare revizuite pentru toate granturile afectate;
- (iii) atunci când este posibil, rata de corecție pentru extrapolare stabilită de Comisie pentru calcularea sumelor care urmează să fie respinse pe baza erorilor sistemice sau recurente, a *neregulilor*, *fraudei* sau încălcării obligațiilor, dacă beneficiarul vizat:

- consideră că depunerea declarațiilor financiare revizuite nu este posibilă sau realizabilă sau

- nu va depune declarațiile financiare revizuite.

Etapa 2 — Beneficiarul vizat are la dispoziție 60 de zile calendaristice de la data la care primește *notificarea oficială* pentru a prezenta observații și declarațiile financiare revizuite sau pentru a propune o metodă alternativă de corecție justificată în mod corespunzător. Această perioadă poate să fie prelungită de Comisie în cazuri justificate.

Etapa 3 — Dacă beneficiarul vizat prezintă declarații financiare revizuite care țin seama de constatări, Comisia va stabili suma care trebuie corectată pe baza acestor declarații revizuite.

Dacă beneficiarul propune o metodă alternativă de corecție, iar Comisia o acceptă, Comisia trebuie să trimită beneficiarului vizat o *notificare oficială*, prin care îl informează:

- (i) că acceptă metoda alternativă;
- (ii) cu privire la costurile eligibile revizuite stabilite prin aplicarea acestei metode.

În caz contrar, Comisia trebuie să trimită beneficiarului vizat o *notificare oficială*, prin care îl informează:

- (i) că nu acceptă observațiile sau metoda alternativă propusă;
- (ii) cu privire la costurile eligibile revizuite stabilite prin aplicarea metodei de extrapolare notificată inițial beneficiarului.

Dacă erorile sistemice sau recurente, *neregulile*, *fraudele* sau încălcările obligațiilor se constată după plata soldului, suma care urmează să fie recuperată corespunde diferenței dintre:

- (i) valoarea finală revizuită a grantului, stabilită în conformitate cu articolul II.25, pe baza costurilor eligibile revizuite declarate de beneficiar și aprobate de Comisie sau pe baza costurilor eligibile revizuite în urma extrapolării și
- (ii) valoarea totală plătită beneficiarilor în temeiul acordului pentru implementarea acțiunii.

(b) În cazul în care constatările se referă la implementarea necorespunzătoare sau la o încălcare a altei obligații, procedura este următoarea:

Etapa 1 — *Notificarea oficială* trebuie să includă:

- (i) o invitație adresată beneficiarului de prezentare a observațiilor cu privire la lista granturilor afectate de constatările respective și
- (ii) rata forfetară a corecției pe care Comisia intenționează să o aplice la *valoarea maximă a grantului* sau la o parte a acestuia, în conformitate cu principiul proporționalității.

Etapa 2 — Beneficiarul vizat are la dispoziție 60 de zile calendaristice de la data la care primește *notificarea oficială* pentru a prezenta observații sau pentru a propune o rată forfetară alternativă justificată în mod corespunzător.

Etapa 3 — În cazul în care Comisia acceptă rata forfetară alternativă propusă de beneficiar, aceasta trebuie să trimită beneficiarului vizat o *notificare oficială*, prin care îl informează:

- (i) că acceptă rata forfetară alternativă;
- (ii) cu privire la valoarea corecției aduse grantului prin aplicarea acestei rate forfetare.

În caz contrar, Comisia trebuie să trimită beneficiarului vizat o *notificare oficială*, prin care îl informează:

- (i) că nu acceptă observațiile sau rata forfetară alternativă propusă;
- (ii) cu privire la valoarea corecției aduse grantului prin aplicarea ratei forfetare notificate inițial beneficiarului.

Dacă erorile sistemice sau recurente, *neregulile*, *fraudele* sau încălcările obligațiilor se constată după plata soldului, suma care urmează să fie recuperată corespunde diferenței dintre:

- (i) valoarea finală revizuită a grantului după corecția pe bază de rată forfetară și
- (ii) valoarea totală plătită beneficiarilor în temeiul acordului pentru implementarea acțiunii.

II.27.8 Controale și inspecții efectuate de OLAF

Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) dispune de aceleași drepturi precum Comisia, în special dreptul de acces, în scopul efectuării controalelor și investigațiilor.

În temeiul Regulamentului (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului⁷ și al Regulamentului (UE, Euratom) nr. 883/2013⁸, OLAF poate efectua, de asemenea, controale și inspecții la fața locului în conformitate cu procedurile stabilite de dreptul Uniunii pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii împotriva *fraudei* și a altor *nereguli*.

După este cazul, constatările OLAF pot avea ca rezultat recuperarea de către Comisie a sumelor care au fost plătite beneficiarilor.

Mai mult, constatările aferente unei investigații a OLAF pot să conducă la urmărire penală în temeiul legislației naționale.

II.27.9 Controale și audituri efectuate de Curtea de Conturi Europeană

Curtea de Conturi Europeană dispune de aceleași drepturi precum Comisia, în special dreptul de acces, în scopul efectuării controalelor și auditurilor.

⁷ Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri.

⁸ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European Antifraudă (OLAF).

